

Færsluveiðar

Fræðslufundur skrásetjara
4. desember 2009

Faney Sigurgeirsdóttir
Hildur Gunnlaugsdóttir

Tvær aðferðir við færsluveiðar

- Z39.50
  - Library of Congress (LOC)
  - LINDA (Finnland)
  - LIBRIS (Svíþjóð)
  - BIBSYS (Noregur)
  - DanBib verður aðgengilegur á næstunni
- OCLC

- Ísland er aðili að SVUC (Scandinavian Virtual Union Catalogue)
- Samkomulagið felur meðal annars í sér ákvæði um ókeypis færsluveiðar milli aðila
- Aðildarlöndin eru
  - Danmörk
  - Finnland
  - Ísland
  - Noregur
  - Svíþjóð

Z39.50 færsluveiðar

- Með Z39.50 tengingu er leitað í erlendu skránni í gegnum biðlara Gagnis
- Færsla fundin og afrituð yfir í Gegni
- Z39.50 færslur þarfnast töluverðra lagfæringa
- Lagfæringarprógrömm (fix) hafa verið útbúin fyrir hvern grunn sem er aðgengilegur
- Mikilvægt er að nota viðeigandi lagfæringarprógramm
- Ekki eyða skráningarsögunni úr sviði 040

Eingöngu er hægt að nota orðaleit

The screenshot shows the GEGNIR library catalog interface. The title bar indicates the library is ICE01-Bókfræðigrunnur (BIB) (ICE01) and the user is HILDUGUN. The main window has a menu bar with options like 'Wámót', 'Skráning', 'Eintök', 'Vinnsla', 'Tengsl', 'FjarSKrá', '*Keyrslur', and 'Hjálp'. Below the menu bar is a search bar and a 'Barcode' dropdown. On the left, there is a sidebar with search filters: '[1] Verkbættir' and '[2] Yfirlit'. Under 'Leita', there are options for '[F] Finna', '[B] Fletta', and '[H] Birta'. The main area is divided into three tabs: '1. Ítarleitt', '2. Skipanaleitt (CCL)', and '3. Samsett leit'. The 'Gagnagrunnur' dropdown menu is open, showing a list of options: LIBRIS, Library of Congress, BIBSYS, LIBRIS, LINDA, Millisafmalán (ICE20), Education, Main Library, Humanities Library, East Asian Library, Main Undergraduate Lib., Medicine Library, Law School Library, Music Library, Economics Library, USM10, USM20, ILL (USM40), and ILL Borrowing (USM40-B). A red box highlights this list. To the right of the dropdown, there are fields for 'Anywhere in the record', 'Orð hlið við hlið', and radio buttons for 'OG', 'EÐA', and 'EKKI'. Below these are buttons for 'Prengja/víkka' and 'Hreinsa afm.'. At the bottom of the main area are buttons for 'STADFESTA' and 'Hreinsa'. The bottom of the window shows 'Leit' and 'Gagnagr.'.

Einhverjir gætu þurft að bæta gagnagrunnum í flettilistann hjá sér

Vinnsla → Laga færslu

The screenshot shows the GEGNIR library management software interface. The main window displays a MARC record for a book. The record fields are as follows:

<i>Leader</i>	LDR	----	^^^^cam^122003131a^4500
<i>Control No.</i>	001	----	11703510
<i>Control No. ID</i>	003	----	LIBRIS
<i>Date and Time</i>	005	----	20091201101621.0
<i>Fixed Data</i>	008	----	091201s2009^^^^nyua^^^^^^^^
<i>ISBN</i>	020	a	978-1-59853-039-1
<i>ISBN</i>	020	a	1-59853-039-9
<i>System No.</i>	035	a	(OCoLC)311867669
<i>Catal. Source</i>	040	a	LVC
		c	LVC
		d	KEU
		d	YDXCP
		d	BWX
		d	CDX
<i>LCC No.</i>	050	4	PS1916
		b	.B36 2009
<i>Dewey No.</i>	082	04	813.4
		2	22
<i>Personal Name</i>	100	1	Hearn, Lafcadio,
		d	1850-1904.
<i>Main Title</i>	245	10	American writings /
		c	Lafcadio Hearn.
<i>Imprint</i>	260	a	New York :
		b	Library of America

A dialog box titled "Laga færslu - velja aðgerð" (Correct record - select action) is open, showing a list of actions. The "LIBRIS" action is selected. The dialog box contains the following text:

Lagfæringaraðgerð

Perform fixes as executed when document is updated (INS)

Fix document's punctuation.

Convert UNIMARC Records to USMARC Records

Update 008 field from 260 field

Tónlistarfærslur úr hliðargrunni

OCLC

LOC

LINDA

LIBRIS

BIBSYS

Buttons: STAÐFESTA, Hættu við, Hjálp

At the bottom of the main window, there are tabs for different views: 1. Skilaboð, 2. Svið - Nánari uppl., 3. Vefskóðari, 4. HOL færslur, 5. Stafræn tengi.

Leiðbeiningar um Z39.50 flutning

- Leiðbeiningar er að finna í skjalinu *Færsluveiðar með Z39.50 tengingu á þjónustuvef Landskerfis bókasafna*
- Sjá einnig <http://hask.bok.hi.is/> → Kerfið → Færsluveiðar

Skoða og laga

- Vakin er athygli á að aldrei má flytja bókfræðifærslur í Gegni án þess að yfirfara þær vandlega og aðlaga þær að þeim reglum um skráningu og efnisorðagjöf sem gilda á Íslandi
- Skrásetjarar verða því eftir sem áður að yfirfara sóttar færslur gaumgæfilega, fletta öllum höfundum upp í höfðalista eða nafnmyndaskrá og leiðrétta villur sem kunna að leynast í færslunum

Helstu gildirur – Z39.50

- Ekki er hægt að nota flettileit
- Ef ISBN númer finnst ekki gæti þurft að slá það inn með bandstrikum (0-596-00357-9)
- Færslur úr Z39.50 grunnnum fá í einhverjum tilvikum rangt bókfræðiformat og þarf þá að velja rétt format fyrir viðkomandi færslu
- Skoða þarf vísanotkun vandlega – einkum í Bibsys
- Sækja nafnmyndir
  - T.d. höfunda með F3 og forlög með F4

Munurinn á OCLC og Z39.50

- Söfn sem sækja færslur frá OCLC þurfa að hafa til þess sérstaka heimild sem þau sækja um hjá Landskerfi bókasafna
- Leitin er ekki gerð í biðlara Gagnis
- Til að sækja færslur þarf að fara á vefslóðina <http://connexion.oclc.org/>
- Færslurnar eru síðan fluttar inn í skráningarþátt Gagnis
- Lagfæringarprógramm (fix) hefur verið útbúið fyrir OCLC færslur

Kostnaður við færsluveiðar úr OCLC

- OCLC færslur eru gjaldsettar
- Sameiginlegur samningur fyrir aðildarsöfn
Gegnis
- Föst upphæð óháð notkun
- Ef dregur úr notkun hækkar einingarverð
- Aðildarsöfn
  - 16 söfn hafa sótt færslur í OCLC árið 2009
  - 22 söfn árið 2008
  - 21 safn árið 2007

OCLC – einingarverð í ísl. krónum

Ár	Leit	Sókning
2005	43	86
2006	55	110
2007	52	104
2008	87	174

- Einingarverð fyrir árið 2009 liggur ekki fyrir

OCLC - fjöldi færsla

Ár	Fjöldi leita	Sóttar færslur
2005	19.059	11.679
2006	16.821	9.732
2007	17.582	9.718
2008	18.340	10.704
2009 (jan.-júní)	6.139	3.211

Tölfræði

- OCLC jan.–júní 2009 - 3.211 færslur
- Z39.50 janúar – nóvember 2009
  - Bibsys – 100 færslur*
  - Libris – 931 færsla
  - Linda – 101 færsla
  - Library of Congress – 1597 færslur
- Z39.50 samtals 2729 færslur
- Tölurnar miðast við að upplýsingar um sögu færslunnar hafi skilað sér

* Færsluveiðar úr Bibsys hófust 20. október

